

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

Хто вірить, той здобуде!

Передплатний індекс 33545

ІСТОРИЧНА ПОДІЯ, ЯКУ МИ НАБЛИЖАЛИ

Верховна Рада України 21 березня 2023 р. ухвалила історичний Закон про деколонізацію № 7253 (248 голосів "за"). Він є органічним продовженням і розширенням законів про деколонізацію, ухвалених у 2015 році.

Зокрема, органи місцевого самоврядування та місцеві ОДА (ОВА) зобов'язуються перейменувати вулиці та демонтувати радянсько-російські пам'ятні знаки у визначені законом терміни.

Місцева влада, яка блокує або затягує з демонтажем, нестиме додаткову відповідальність перед законодавством.

Норми закону стосуються перейменування населених пунктів, районів, географічних назв; перейменування районів у містах, скверів, бульварів, вулиць, провулків, узвозів, проїздів, проспектів, площ, майданів, набережних, мостів, інших об'єктів топонімії населених пунктів; демонтаж (перенесення) з публічного простору пам'ятників, пам'ятних знаків, окремих елементів пам'ятників.

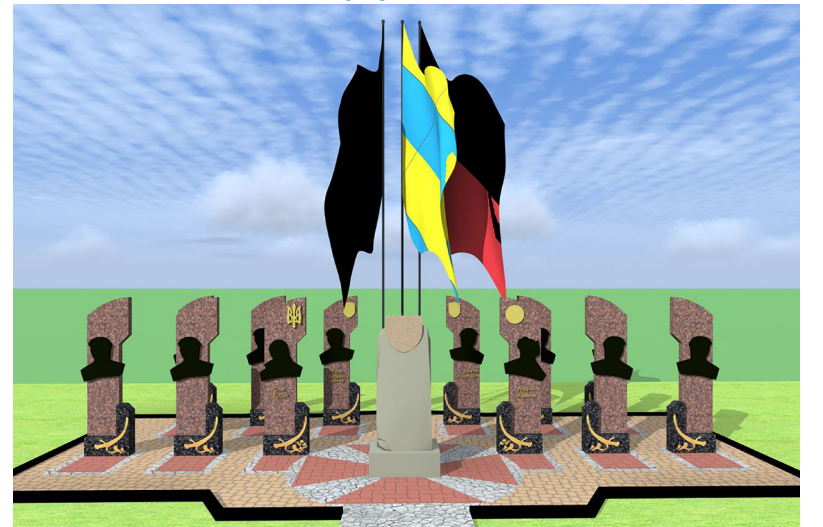
Перейменування або демонтаж здійснюються, якщо йдеться про осіб, які обіймали керівні посади в органах влади й управління, політичних організаціях, партіях, збройних формуваннях Московського царства, Російської імперії, Російської республіки, Російської держави, РСФРР, РРФСР, СРСР, РФ, територіальних утворень, адміністративно-територіальних одиниць, зокрема й невизначених, що створювалися під час реалізації російської імперської політики на окупованих, анексованих чи в інший спосіб зайнятих територіях; також про осіб, які брали участь або сприяли реалізації російської імперської політики, публічно, зокрема і в медіа, у літературних та інших мистецьких творах, підтримували, прославили, прославили або виправдовували російську імперську політику, закликали до русифікації чи українофобії; а також про працівників радянських органів державної безпеки всіх рівнів та пам'ятні знаки, топонімічні та географічні об'єкти, які містять символіку російської імперської політики.

Історичний клуб "Холодний Яр" щиро радіє! Він цього добивався майже 30 років! І згадуються слова історика Кубані Федора Щербини: "Як показує історія, зріст національної самосвідомості оплачується кривавими жертвами". Так сталося й цього разу. Вічна слава полеглим за цей ідеал!

#ІсторичнийКлубХолоднийЯр
#НезборимаНація

На фото – бунчужний Армії УНР (із журналу "Запорожець"), 1921 р.

МЕМОРІАЛ ДОБРОВОЛЬЦЯМ У ХОЛОДНОМУ ЯРУ

27-ті вшанування героїв Холодного Яру відбудуться 17-18 червня 2023 року. Центральною подією вшанування стане відкриття на найвищій точці Холодного Яру, на Мотриному городищі, Меморіалу добровольцям, які загинули в боротьбі за Українську державу, – Олегові Куцину-Куму ("Карпатська Січ"), Андрієві Жованику-Татарину (5-й Легіон), Дмитрові Коцюбайлу-Да Вінчі (ДУК "Правий сектор") і 67-ма ОМБр), Тарасові Бобаничу-Хаммеру (ДУК "Правий сектор"), а також Георгієві Тарасенку ("Фрайкор").

1 березня ми публікували звіт про жертв на пам'ятник Олегові Куцину (станом на 28 лютого). Тепер оприлюднюємо оновлений звіт. Отже, на пам'ятник Олегові Куцину станом на 1-23 березня на картку пожертвували: невідомі доброзичливці – 298,5 грн, 895,5 грн, 995 грн, Карпенко Орест – 9,95 грн, Цховребова Лія – 50 грн, Ковач Йосип – 70 грн, Бельмега Мілана, Шевченко Надія, Гайдей Віктор, Орлова Таїсія, Данько Олександра по 100 грн, Близнюкова Людмила, Ніцак Микола, Косицька Зінаїда, Галактіонова Тамара, Василичин Ульяна по 200 грн, Коваліцький Артем – 250 грн, Бросаліна Олена, Нидза Тетяна, Василичин Ульяна, Козлов Ігор по 300 грн, Савельєва Валентина, Кіпіані Вахтанг, Галайко Богдан, Мухачов Назар, Монастирський Володимир, Тітарчук Микола, Михальченко Ніна по 500 грн, Коршунов Сергій, Посівнич Микола, Лебеденко Ігор по 1000 грн, Демура Олексій – 1500 грн, Гарбузов Валерій – 2000 грн, Віннік Надія – 2010 грн,

Чубук Євген – 2500 грн, Лібич Андрій – 4000 грн, Бур'ян Дмитро, Носенко Олександр, Савченко Дмитро по 5000 грн, Доріченко Денис, Островська Леся по 10000 грн.

Загальна сума надходжень на картку (станом на 10:00 23 березня 2023 р.) становить 116714,86 (разом із сумою, зібраною на вечорі холодоярських героїв 9 лютого). Також пожертвували Анатолій Пиріг (1000 грн), Любомир Хамуляк (100 ам. дол.), Максим Селюзкін (5000 грн), Сергій Щербина-Свобода" (5500 грн) і Мішель Дю Пре (10000 грн).

Публікуємо ескіз проекту меморіалу. Автор: скульптор Ігор Семак та архітектор Олександр Бучацький. Буде також поставлено пам'ятник на могилі Георгія Тарасенка. А на Покрову плануємо поставити пам'ятники Юрію Дадаку-Руфу" (24-та ОМБр ім. Короля Данила) та Олексію Рубцову-Солдату" ("Азов", "Карпатська Січ", 72-ма ОМБр ім. Чорних запорожців, Legio V).

Хто хоче підтримати ініціативу побудови Меморіалу добровольцям у Холодному Яру, ось реквізити: Приват-Банк, 4731 2196 4692 0573, Оксана Герасимок (секретарка проекту); PayPal (Романа Ковалія); kovalroman1@gmail.com Слава борцям за волю України!

Роман КОВАЛЬ, Леся ОСТРОВСЬКА, Богдан ЛЕГОНЯК, співголови оргкомітету побудови пам'ятника Олегові КУЦИНУ 23 березня 2023 р.

СЕРДЕЧНО ВІТАЄМО!

Учасники гурту "Хорєя Козацька" Тарас Компаніченко, Максим Бережнюк, Северин Данилейко, Ярослав Крисько, Сергій Охрімчук стали лауреатами Національної премії ім. Тараса Шевченка – за аудіоальбом "Пісні Української революції". Радіємо!

Жаль, що у список лауреатів не включили Данила Перцова (по смертно). Він же теж брав участь у створенні цього альбому! Всім слава!

БИТИ ПО РОСІЇ

90 % українців вважають, що необхідно завдати ударів по території Росії, лише 7 % респондентів

не підтримують такі кроки, – такі результати опитування КМІС.

А ще 97 % українців вірять у перемогу України у війні, – про це свідчить опитування "Рейтингу".

ВУЛИЦЯ ВІЛЬНОГО КОЗАЦТВА

У м. Лозовій депутати міської ради підтримали пропозицію Романа Ковалія і Владислава Руденка

назвати одну з вулиць іменем Вільного козацтва. Радіємо!

Цитата дня

ГЕОСТРАТЕГІЯ ЄВРОПИ МАЄ ЗДІЙСНЮВАТИСЯ ПРОТИ РОСІЇ, ЗА РАХУНОК РОСІЇ ТА НА УЛАМКАХ РОСІЇ.

Збігнєв БЖЕЗІНСЬКИЙ

Напередодні 150-ліття Миколи Міхновського вийшло 2-ге видання книги Романа Ковалія та Юрія Юзича "Микола Міхновський. Спогади, свідчення, документи". Ця книжка перемогла в номінації "Книжка року" (номінація "Минувшина", 2021). Друге видання вийшло у видавництві Марка Мельника завдяки підтримці Максима Коляденка.

МИКОЛА МІХНОВСЬКИЙ З НАМИ

На вечорі пам'яті Миколи Міхновського, що 31 березня відбудеться в Києво-Могилянській академії, візьмуть участь Роман КОВАЛЬ (ведучий вечора), Сергій КВІТ (ректор Києво-Могилянської академії), історик та майор ЗСУ Юрій ЮЗІЧ, волонтер і видавець Максим КОЛЯДЕНКО, д. і. н. Тарас ЧУХЛІБ, голова партії "Народовладдя" Юрій ЛЕВЧЕНКО, голова ГО "Український студент" Святослав СИРОТЮК, о. Ростислав ВИСОЧАН, а також видатні музиканти Тарас КОМПАНИЧЕНКО, кобзар, народний артист України, військовослужбовець ЗСУ; Сергій ВАСИЛЮК, лідер гурту "Тінь Сонця", військовослужбовець ЗСУ; Василь ЛЮТИЙ, кобзар, військовослужбовець ЗСУ; Святослав СИЛЕНКО, кобзар; Михайло ГРЕЧКИН, лірник. Завершить вечір концерт "ХОРЕЙ КОЗАЦЬКОЇ". Просимо приходити на вечір Миколи Міхновського у вишиванках. Додамо вшануванню урочистості і краси!

відкрили шлязи кривавій російській повені: 1919-й став роком, коли Красна та Добровольча армії нестримним потопом залили Україну...

Робімо висновки з нашої історії. Відкиньмо руйнівну партійщину. Об'єднуймося навколо наших славних ЗСУ. А міжпартійні суперечки відкладімо до перемоги. Великої перемоги Українського народу в його екзистенційній боротьбі проти Росії.

Слава борцям за волю України різних епох.

Роман КОВАЛЬ, Історичний клуб "Холодний Яр"

КИЇВ, 29 КВІТНЯ 1918 Р.

105 років тому, 29 квітня 1918 р. генерала-лейтенанта російської армії Павла Скоропадського проголошено Гетьманом України.

Українську Державу Павла Скоропадського українські історики оцінюють по-різному. Але в одному вони змушені такі погодитися: за його правління російських більшовиків в Україні не було. Ба більше, через тиждень після приходу до влади Павла Скоропадського Х. Раковський на українсько-російських міждержавних переговорах заявив про визнання советською Росією Української держави, а на другий день після цього В. Антонов-Овсенко склав із себе повноваження верховного головнокомандувача Красної армії в Україні.

І друге неможливо заперечити: під час правління Павла Скоропадського Україна не вела воєн із сусідніми державами.

Тож прихід до влади Павла Скоропадського сотник Микола Сціборський (майбутній ідеолог українського націоналізму), як і багато старшин, сприйняли з великими сподіваннями. "День виборів Гетьмана, – писав Сціборський, – був для нас дійсним днем радості". Вірилося, що нарешті в Україні з'явилася тверда влада. Про це з надією говорили "скрізь – у помешканнях, кафе, театрах".

Але українські демократи, збаламучені класовою пропагандою винниченків, не захотіли підтримати Гетьмана в його спробі збудувати Українську Державу.

"Ну, де є ті українці? – вигукнув якимось Гетьман. – Ну, дайте їх мені! Таких, як мені треба, з якими я міг би говорити і працювати! Де вони є?!" А далі сказав: "Нічого українці без мене не зроблять! Скажіть їм це! Як мене не буде, то й України не буде!" Ці слова стали пророчими.

Листопадове протигетьманське повстання і наступне зречення Павла Скоропадського (14 грудня 1918 р.)

“ТЕПЛА СТОРІНКА НАШОГО ЖИТТЯ”

20 квітня – другий день народження без імениниці: Антоніна Литвин відійшла на Луки Сварожі торік 23 січня, за місяць перед повномасштабним вторгненням Росії в Україну.

Антоніна дорога нам людина, хранителька українських традицій і звичаїв, творчиня української культури, кочачка Історичного клубу “Холодний Яр”.

Народилася вона 20 квітня 1940 року. Її рідне село Старе московська влада наприкінці 1950-х втопила у дніпровських водах, село сумує і покривається намолум на дні Кременчуцького водосховища.

Ось три згадки про Антоніну Литвин людей, які її знали...

Мирослава Пінковська: “Пані Антоніна – тепла сторінка нашого життя. Мій син Маркіян викладає вокал у Стрітенській кобзарській школі, створеній і подружжям Литвинів. Не раз бували в них у Гребнях. Не забути, як пані Антоніна, віком десь під 70, пару годин водила нас схилами Дніпра (ми ледь поспішали за нею), розповідаючи

дивовижні історії про ці краї, де факти перемешувалися з легендами і її уявленнями про світ. Пані Антоніна випромінювала шляхетне світло і безмежну віру в перемогу добра. Хай світла пам'ять про славне подружжя підтримує нас у відстоюванні України”.

Надія Лук'яненко: “Була дуже цікавою. Її розповіді зачаровували мовою і голосом. Ми мали честь бути в їхньому домі”.

Марія Гармаш: “Без тісного спілкування з родинами Литвинів і Бердників мені було б неможливо перейти багато випробувань у моїй долі і вистояти в боротьбі з нещадним комуністичним монстром. Дякую Богу за дар цього спілкування! Вічна пам'ять моїй дорогій посестрі!”

Редакція газети
“Незборима нація”

На світліні – Василь і Антоніна Литвин.

МУЗЕЙ РОСІЙСЬКОГО ШОВІНІСТА “ЩИРО ЗАПРОШУЄ”...

Хто скаже, навіщо Полтавщині культ російського шовініста Володимира Короленка? Його возвеличено в назвах вулиць, у назві Полтавського національного педагогічного університету. Йому поставлено пам'ятник в обласному центрі. У Полтаві функціонує музей зрадника...

На офіційній сторінці Управління культури Департаменту культури, молоді та сім'ї Полтавської міської ради опубліковано ліричну статтю під назвою “Полтавський літературно-меморіальний музей В. Г. Короленка”. Починається так: “Садіба видатного письменника-гуманіста, демократа, правозахисника Володимира Галактіоновича Короленка щиро запрошує полтавців та гостей міста. У мальовничому куточку старої Полтави, на самому початку вулиці Короленка під номером 1 (стара адреса: вулиця Мало-Садова, 1) стоїть одноповерховий білий будинок із просторою дерев'яною терасою. Це обитель письменника широкого та яскравого обдарування Володимира Галактіоновича Короленка, який, маючи українсько-польське коріння, став класиком світової літератури... Початком діяльності музею можна вважати 1928 рік... І ось уже майже 90 років двері королєнківського дому гостинно відчинені для всіх охочих”.

Комуно-російський окупаційний режим творив в Україні культ Короленка багато десятиліть. Пригадую, як розпалася в пошанівку до нього наша шкільна вчителька російської мови, коли ми в 1970-х вивчали його “Діти подземелья”. З проголошенням Самостійної України ситуація не змінилася – всі покоління міської влади Полтави культивували виняткову пошану до Володимира Короленка, ставили його у приклад для наслідування.

Що ж він доброго зробив для України?

Як його оцінювали видатні українські діячі, які жили з ним в одну епоху?

Розгорнемо книгу “Микола Міхновський. Спогади, свідчення, документи”, яка стала “Книгою року” у 2021-му (автори Роман Коваль і Юрій Юзич).

Ось розділ “Зрадникам мого народу руки не подаю”. У передмові до нього ми з Юрієм Юзичем зазначаємо, що це лист Сергія Шелухіна, генерального судді УНР, про громадянський вчинок Миколи Міхновського, який відмовився подавати руку російському письменнику Володимирові Короленку. Шелухін писав, що подія ця відбулася надвечір 30 серпня 1903 р. в полтавському театрі під час вшанування Івана Котляревського з нагоди відкриття йому пам'ятника в Полтаві.

У січні 1922 р. в листі до редакції віденської газети “Соборна Україна” під назвою “Пропаща душа” Сергій Шелухін звернув увагу, що Короленко “стояв осторонь од українського настрою [радості з приводу відкриття пам'ятника Котляревському], як чужинець, як літературний плянатор, як представник «державної народності» (росіян. – *Ред.*), що в особі полтавського губернатора провадила московський політику і душила український рух до відродження так, що заборонила на культурному

святі українського письменника і слово говорити по українськи”.

Шелухін також помітив, що “Короленко, багатий на протести проти нелюдяності в не українських справах”, ніколи не протестував проти політики російщення України. “Він явно був на боці тиранів українського духа, слова і свободи, – писав Шелухін. – Внаслідок цього тоді ж на вечорі Міхновський одмовився подати йому руки, і зробив це публічно, демонстративно... Коли Короленко простяг руку для знайомства, Міхновський, сховавши руки за спину, відповів: «Я зрадникам мого народу руки не подаю»”.

Полтавський губернський комісар народної освіти в 1917 – 1918 рр., діяч “Просвіти” Віктор Андрієвський зазначав, що вчинок Міхновського обурив більшість його ліберальних земляків, але меншість (переважно молодь) були захоплені, бо “це ж був гідний наслідування вчинок українця націоналіста”. Андрієвський вважав, що Міхновський мав рацію, адже Короленко на запитання, яку батьківщину він вважає своєю, відповів: “Моя родина – велика русская література!”

Євген Чикаленко, як людина лагідної, делікатної вдачі, у конфлікті невідкатного Міхновського і Короленка став на боці останнього. Чикаленко вважав, що Міхновський своєю нетактовністю відштовхнув Короленка від українства. Тож, публікуючи цей спогад у книжці про Міхновського, ми з Юрієм Юзичем дали такий коментар: “Хоч упорядники цієї книги щиро шанують Євгена Чикаленка, але в описаній ситуації ми цілком на боці Миколи Міхновського, бо повертати до української справи російських шовіністів-русифікаторів – марна справа”.

Такої ж думки була й поетеса Олена Теліга. У статті “Партачі життя”, опублікованій у 1942 р., вона, захоплюючись вчинком Міхновського, зауважила важливу деталь: “[Міхновський] глибоко образив Короленка. Щоправда, лагідне оточення обурювалося таким нетактовним захованням Міхновського, але і вони пізніше визнали, що Короленко часто вертав до цього випадку і почав цікавитися українськими справами”. Олена Теліга назвала вчинок Міхновського “цивільною відвагою”, а Міхновського поставила в один ряд з Тарасом Шевченком, Іваном Франком та Оленою Пчілкою, які також мали “цивільну відвагу”.

Сотник Армії УНР Борис Монкевич у спогадах “Похід Болбочана на Крим” засвідчував, що навесні 1918 р. Короленко “поставився вороже до українського війська й виступав у місцевій пресі проти «шовіністичного настрою» (вислів Короленка. – *Ред.*) Запорожців”, які визволили Полтаву від російських більшовиків-окупантів. Чи дивуватися, що коли через кілька місяців у Полтаві ліберальна російська інтелігенція влаштувала для Короленка ювілейне свято (65 років. – *Ред.*), то всі українці (без різниці партій і напрямків) демонстративно проігнорували це подію? (свідчення Віктора Андрієвського). Проігнорували, бо знали, що Короленко – русифікатор, ворог українського відродження, української державності.

У книзі “Микола Міхновський. Спогади, свідчення, документи” є ще одна прецікава публікація, яка проливає світло на Короленка як на російського шовініста. Це спогад Євгена Чикаленка про розмову з Короленком, з яким випадково зустрівся в поїзді 15 березня 1912 року.

Короленко розповідав Чикаленкові: “Скільки років служила у нас в Петербурзі дівчина з Ярьєсок... і ми так з нею жили, що вона стала нам як рідна, наче член нашої родини. Після того як ми оселилися в Полтаві, вона вийшла заміж за гімназійного сторожа (педеля) (наглядач за студентами у вищих навчальних закладах. – *Ред.*), що має власну хату на передмісті Полтави. Коли в неї народилася дитина, вона запросила мою жінку в куми. На хрестинах ми застали у них багато гостей – рідню та зо скілька товаришів її чоловіка. Як і завжди, Маруся та її чоловік говорили з нами «по-русски» (по-московському), хоч і не зовсім чисто, а тепер я помітив, що між собою вони всі говорять українською мовою і при тім вживають багато не місцевих слів, а «галицьких». Я й кажу Іванові: «Ви ж добре знаєте «руській язык» (московську мову), нащо ж ви говорите між собою по-українському?»”.

Навіщо говорити рідною мовою, коли ти знаєш “руській язык”? Так сказати міг тільки огидний шовініст-русифікатор.

Іван відповів мудро: “А ви, певне, добре знаєте французьку мову, нащо ж ви говорите між собою по-русски?” “Бо це моя рідна мова, – відповів Короленко, – я змалку нею говорю і люблю її”.

А Іван йому: “Отак і ми. Українська мова – наша рідна мова, ми нею змалку говоримо і любимо її”.

“Але ж ви говорите, наскільки я зрозумів, не місцевою українською мовою, а «галицькою»...” – продовжував шовініст.

“Не галицькою, а нашою літературною, якою пишуть у нашій газеті «Рада», яку ми в складчину передплачуємо”.

“Але ж ви добре розумієте «русскія» газети?»

І знову вилізло рило російського шовініста! Мовляв, якщо є російські газети, навіщо читати українські?!

Хочу поставити питання руба: чи є в Полтаві серед української інтелігенції люди, які мають “цивільну відвагу” почати кампанію з вимогою повернути вулиці Короленка історичну назву (Малосадова) та закрити музей “зрадника українського народу”? І перейменувати Полтавський педагогічний університет, дати йому ім'я Миколи Міхновського (нагадую, що 31 березня ц. р. йому виповнилося 150 років. Ця дата є в Постанові Верховної Ради України “Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2022 – 2023 роках”, які мають відзначатися на державному рівні).

Час на кошти платників податків громади, які спрямовуються на музей, де звеличують російського шовініста Короленка, відкрити музей “апостола української державності” Миколи Міхновського, який у Полтаві 19 лютого 1900 р. проголосив Самостійну Україну!

Роман КОВАЛЬ,
Історичний клуб “Холодний Яр”

ФЕДОРУ БРАЖНИКУ 135 РОКІВ

Виповнилося 135 років із дня народження майстра костюмів, діяча української еміграції, благодійника Федора Марковича Бражника – народився він 21 лютого 1888 р. в Медвині. Більшість свого довгого життя Федір Бражник провів у США, однак Медвин, у якому народився і виріс, буде натхненням для нього впродовж усього життя. Добре він знав ідеолога медвинського повстання в 1920 – 1921 рр., напісліпого бандуриста Антіна Митяя. На прохання медвинських учителів ще перед 1914 роком відвіз його до Києва й віддав до музичної школи Миколи Лисенка.

Уперше Федір Бражник вирушив у США в 1914 році. Шукав кращої долі, бо в рідному Медвині не залишилося землі, на якій він міг би господарювати. Навчившись швацького й чоботарського ремеслу і підзаробивши, приїхав у підсоветську вже Україну 1928 року. Тоді Медвин дуже постраждав від московського терору: частину села, що повстало проти російської окупації, спалили будівництво та вчинили розправу над місцевим населенням. Колишніх повстанців переслідували, багатьох з них стратили.

Того року Федір зустрів майбутню дружину Олександру, з якою побрався. Однак переїхати до нього в США Олександрі дозволили лише через п'ять років, для цього потрібно було сплатити 300 доларів. Олександра Бражник переїхала до чоловіка в часи Голодомору. Все життя пам'ятала про цей страшний час та ніколи не викидала хліба.

Разом із дружиною Федір шив костюми для театральних, оперних, балетних вистав і фільмів (зокрема, на замовлення Голлівуду). У строях Бражників виступали хорова капела Олександра Кошиця, танцювальні колективи Василя Авраменка. Бражники шили костюми, створювали театральні декорації, грали у фільмах і театральних виставах української еміграції. У вільному доступі можна подивитися знятий 1938 року в Америці документальний фільм “Запорожець за Дунаєм”, костюми для якого

пошило подружжя з Медвина. До речі, Федір Бражник знявся там у ролі старого козака.

Бражники були справжніми трудолюбцями. “Така моя засада в житті, такий ключ: треба робити – беру і роблю”, – життєве кредо Федора Бражника. В інтерв'ю Леонідо Полтаві, що вийшло під заголовком “Майстри українського одягу в Америці (до 40-річчя праці п-ва Бражників)” у часописі “Визвольний шлях” (1974, № 3 – 4), Олександра Бражник згадувала: “Одного разу я так боялася, що Федір засне за сценою і пропустить свій вихід у «Наталці Полтавці»! Він усю ніч шив чоботи для іншого театру, здається, в Чикаго, не приліг і вдень, бо мали повно роботи, а увечорі за сценою гримували... А такий витримав, не заснув, ще й людей розвеселив у веселій ролі Возного...”

Подружжя постійно жертвувало кошти на українські організації, навчальні заклади, періодику. Зокрема, Бражник через свого земляка з Медвина і друга Івана Дубинця брав участь у фінансуванні видання роману “Сад Гетсиманський” Івана Багряного, що вийшов у 1950 році. Мешкаючи в Нью-Йорку, Бражники перебували в одному колі спілкування з Іваном Дубинцем та іншими українськими інтелектуалами, емігрантами з СРСР, звідки довелось виїхати, щоб уникнути репресій. Очевидно, видання книжки Івана Дубинця про Медвинське повстання “Горить Медвин” (1952) не обійшлося без допомоги подружжя. А в 1960-х Олександра Бражник привезла його примірники зі США в Медвин, сховавши на дні валізи. Ще понад два десятиліття, аж до відновлення незалежності України, примірники і фотокопії книжки таємно поширювалися серед медвинців.

Федір Бражник не терпів, коли українців називали росіянами. Коли одного разу під час виступу українського театру зі сцени оголосили, що цей театр російський, Бражник почав скидати за сценою власноруч підготовлені костюми, аж поки знову не оголосили, що театр і вистава – українські.

Прожив Федір Бражник 86 років. Помер 7 червня 1974 р. в Нью-Йорку та похований на Українському православному цвинтарі Святого Андрія в Саут-Баунд-Бруці. Дружина продовжувала підтримувати українську справу до кінця життя. Спочила вона 2001 року та похована біля чоловіка.

Вічна пам'ять!

Марина ГОГУЛЯ

КОБЗАР ПРО КОБЗАРА

Ярослав Черногуз про книгу “Тарас Силенко, співець непримиренної України”:

“Як кобзарознавець і кобзар-бандурист можу сказати, що жоден кобзар, починаючи від Остапа Вересая, навіть Гнат Хоткевич, Євген Адамцевич, Єгор Мовчан, Віктор Лісовол, брати Литвини, не був ушанований таким розкішним виданням спогадів, як Тарас Силенко”.

Друзі, прочитайте цю книгу!
Придбати можна тут: <http://otamania.in.ua>

В. ЦАПКО, “Тарас Силенко”.

ХОРОЛ ОЧИЩЕНО

Як повідомив Полтавський офіс УНІП, виконано розпорядження голови Полтавської обласної військової адміністрації Дмитра Луніна “Про демонтаж пам'ятника-погруддя герою Радянського Союзу, герою соціалістичної праці Івану Третяку в м. Хоролі Полтавської області”.

Регіональний представник УНІП в Полтавській області Олег Пустовгар нагадав важливі деталі біографії діяча московського окупаційного режиму Третяка: член ЦК КПРС (1976 – 1990), заступник міністра оборони СРСР у 1986 – 1991 рр., учасник окупації Московою країн Балтії, кавалер чотирьох орденів Леніна, у 1991 р. підтримав ГКЧП.

У 1976 – 1984 рр. Іван Третяк командував військами Далеко-

східного військового округу, саме в той час – 1 вересня 1983 р. – радянський винищувач збив пасажи́рський літак “Корейських авіаліній”, що прямував із Нью-Йорка до Сеула. Тоді загинуло 269 людей, тобто Третяк причетний до страшного злочину.

Ветерани російсько-української війни, зокрема Олександр Стеценко, Всеукраїнська громадська ініціатива “Декомунізація. Україна” й Український інститут національної пам'яті не раз вимагали від мера Хорола Сергія Волошина виконати декомунізаційний закон, відстоювали свою позицію у судах. Але той усе ухилявся.

Нарешті хорольського демона демонтовано.

Ганьба прислужникам Москви!

“ВОВКИ ДА ВІНЧІ” ОСИРОТИЛИ

Онук вояка УПА Дмитро Коцюбайло народився в Самостійній Україні 1 листопада 1995 року. За кілька днів перед його народженням, 28 жовтня, ми провели перше вшанування героїв Холодного Яру – поставили меморіальний знак на місці останнього бою Василя Чучупака.

Останній бій Дмитра буде через 27 років...

Командир 1-го Окремого механізованого батальйону Сухопутних військ ЗСУ “Вовки Да Вінчі” Дмитро Коцюбайло (псевдо “Да Вінчі”) загинув 7 березня 2023 року.

“Герой України, доброволець, людина-символ, людина-хорообрість. Загинув у бою під Бахмутом, у бою за Україну. Один із наймолодших Героїв України. Один із тих, чия особиста

історія, характер, сміливість навіки стали історією, характером і сміливістю України”, – зазначив Президент України.

Дмитро Коцюбайло – учасник Революції гідності, після перемоги якої пішов добровольцем на війну в лавах ДУК “Правий сектор”. Дмитрові тоді було лише 18 років. Юнак став командиром взводу, пізніше – роти. У 2014 р. на Донеччині дістав важке поранення, після одужання одразу повернувся на фронт.

Усі 8 років – із 2014-го – Дмитро Коцюбайло воював на Сході України. Брав участь у звільненні Карлівки, селища Пісків, Авдіївки, у боях під Степанівкою, Савур-могилою, Старогнатівкою... Планував бути на фронті, поки Україна не поверне всі окуповані

території. “Мені болять за Україну, – казав він. – Я хочу для неї перемоги”.

У 21 рік Дмитро став командиром 1-ї Окремої штурмової роти “Вовки Да Вінчі”, яка входила до 5-го батальйону ДУК “Правий сектор”. У 2022 р. підрозділ “Вовків” став батальйоном.

У 2017 р. “Да Вінчі” здобув орден “Народний Герой України”, а 30 листопада 2021 р. – звання Герой України. Вручив “Золоту Зірку” Президент України – урочисто, у стінах Верховної Ради.

Прийнявши найвищу державну нагороду, Дмитро сказав: “Для мене ця нагорода насамперед – моїх побратимів. Бійців, які всі 8 років вірили в мене, у нашу перемогу. Хлопців, які загинули, були поранені”.

“Да Вінчі” не був кадровим військовиком та не служив у ЗСУ. Лише у 2022 р. йому – за заслуги – надали перше військове звання – “молодший лейтенант”.

У юні літа Дмитро мріяв стати художником, а став Героєм України. Ще за життя він став легендою.

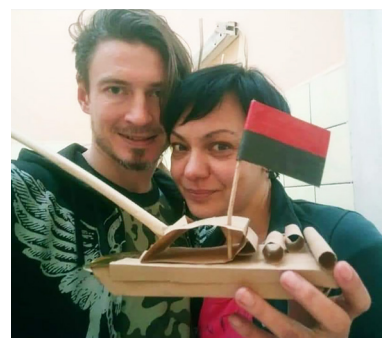
У 2017 – 2018 рр. Дмитро взяв участь у 22-х і 23-х вшануваннях героїв Холодного Яру. Промовляв у Медведівці під час відкриття 23-х вшанувань – біля пам’ятника Максимові Залізняка. Дмитро продовжив шлях Залізняка і тепер разом з ним охороняє небо над Україною.

Сподіваємось, що всенародна любов до Дмитра допоможе створити його культ. І на футболках наша молодь носитиме не образ чужого нам Че Гевари, а рідного Дмитра Коцюбайла – “Да Вінчі”.

А в Холодному Яру – на найвищій його точці – цього літа має постати пам’ятник видатному українському воїнові. Поруч будуть його побратими – Хаммер, Куцин і Жованик. Роботу вже почали скульптор Ігор Семак та архітектор Олександр Бучацький.

Вічна слава борцям за волю України!

Роман КОВАЛЬ, Історичний клубу “Холодний Яр”

Торік на Київщині шукали коротший шлях між нашими позиціями і на лісовій дорозі побачили спалену автівку. Військових позицій поруч не побачили, тож були здивовані – навіщо по цивільній автівці в лісі було завдано потужного бомбового удару?

Поруч знайшли недобудовані корпуси санаторію, в одному з яких переховувалися під час авіанальоту. Зручне місце, окремо від наших позицій, можна сховати авто.

Тиждень по тому біля ще цілого супермаркету в Лютєжі до мене звернувся місцевий дядько (чомусь саме до мене). Він пояснив, що в перші дні вторгнення росіян знайшов на лісовій дорозі розбомблене згоріле авто, у якому побачив понівечені згорілі тіла військових – чоловіка і жінки. Викопає поруч яму, поховав загиблих. Місце позначив саморобним хрестом.

За два дні я знову навідався туди, однак могили не знайшов. Вирішив, що ішлося про іншу згорілу автівку в цих лісах.

Та розбомблений ліс не йшов з пам’яті. Подумки повертався туди ще не раз. Згодом ми переїхали воювати під Мощун, де подібних понівечених вибухами ділянок у лісах – безліч.

Минули тижні важких боїв за Київ. Кацапи відступили. Нових завдань у нас не було, тому одного дня ми вирушили місяцями боїв лютого – початку березня 2022 р., щоб подивитися на позиції росіян, яких ми тоді “чорнобайли” в Козаровичах. З нами вирушив італійський журналіст Сандро, давній знайомий Ігоря. Дорогою я вирішив показати йому це місце в лісі за Лютєжем. І цього разу таки знайшов могилу.

Вона мала вигляд невеличкою насипу з піску в борозні, з увіткнутими в ґрунт пластиковими деталями від авто та якоюсь табличкою. Можливо, місяць тому це все мало вигляд хрестика. Прискіпнувши оглянув згоріле авто і знайшов рештки ящика з обгорілими пожмаканими цинками від набойів 5.45, частину переднього номерного знака А0417АТ (перша

МОГИЛА В ЛІСІ

літера не збереглася) – може, за цими даними вдасться дізнатися, хто загинув в авто.

Цього ж дня через своїх командирів вийшов на офіцера бригади, який опікується загиблими та зниклими безвісти. Виявилось, що він уже знає про цю могилу, однак такими похованнями має займатися поліція з Бучі, координати могили він уже передав. Саме в ці дні відбувалася екстумация численних братських могил навколо Бучі, тому я розумів, що черга до могили двох військових у лісі дійде не скоро. Проте погодили з ним тримати на контролі це питання і в разі затягування нагадати.

Минуло три дні... Ми дістали завдання на півночі Київської області. Дорогою навідалися до місця – і знайшли могилу порожньою. Отже, ця історія, що не давала спокою, завершилася для мене. Вічна пам’ять цим двом воякам! Сподіваюсь, їх поховать з усіма почесними.

Олег СОБЧЕНКО

Примітка. Олег, коли писав цей спогад, не знав, що в могилі спочиває Ірина Цвіла, з якою він заприятелював ще в с. Пісках, біля Донецького аеропорту, взимку 2014 – 2015 рр. На його публікацію у ФБ відреагували свідки трагедії. Дмитро Кайтанюк написав: “У тому авто було 5 людей, троє дістали поранення, двоє – Дмитро Синюка та Ірина Цвіла загинули. Машина і «Військова варт» були атаковані ракетами «повітря – земля» з ворожих вертольотів. Я один з тих, хто вижив”.

Вижив також Євген Кузьмич. Він теж підтвердив обставини загибелі Ірини та Дмитра. Відгукнулася й дочка Ірини Дарка. Вона повідомила, що знайшла мамину могилу. І перепоховала її у Броварах.

Ірина Цвіла “Лізна” народилася 29 квітня 1969 р. на Київщині. Вчителька, козачка батальйону “Січ” (2014), членкиня ВО “Свобода”, учасниця Революції гідності, учасниця вшанувань героїв Холодного Яру. Загинула 25 лютого 2022 р. в боях за Ірпінь. Нагороджена орденом “За мужність” III ст. (посмертно). 6 травня 2022 р. на її честь у Броварах було перейменовано вулицю Олександра Блока.

А славний Олег Собченко, козак 72-ї ОМБр ім. Чорних запорожців і наш товариш, загинув у бою за Україну 24 січня 2023 року.

Вічна слава!
На світлинах – Дмитро Синюка та Ірина Цвіла.

ОБОРОНЕЦЬ НАШОГО БУТТЯ

Протягом віків образ українця був пов’язаний із землеробством та обороною рідного краю. Таким був і мій друг Анатолій Калетник, який навіть на лінії фронту, у вільний від боїв час, садив огірки, кабачки, іншу городину. Обладнання для обробки землі на фронті не було, тож майстрував із чого прийдеється. Розповідав, як збив дві палиці, набив на них цвяхів і змайстрував з того граблі.

Анатолій Калетник народився 19 січня 1977 р. на Ямпільщині. Закінчив Вінницький сільськогосподарський інститут. Працював в аграрних товариствах, а згодом став успішним фермером.

У родині Калетників було все для щастя. Його дружина Олена ділилася зі мною: “Так, як ми прожили наше життя, – про таке можна прочитати лише в казці. Наші долі були подібні до двох половинок вази, які в момент, коли їх приклали одну до одної, зрослися в цілісну посудину, яка наповнювалася спільними здобутками”.

У шлюбі в них народилося двоє синів – Іван та Костянтин. Також родина Калетників плекала мрію усинувити когось із дітлахів з дитячого будинку, якому вони надавали допомогу.

Коли Анатолій з родиною жив у місті, його бувало запитували, чому

не переходить на російську. Він відповідав: “Рідної мови, говорити якою навчила мене мама, я ніколи не зраджу”.

У 2014 р. Анатолію принесли повістку. Дружина зателефувала йому, запитала, що з нею робити. Його відповідь була категоричною: “Бери! Якщо я даний Богом на цю землю, то я маю обов’язок її захищати”.

Воював на Луганщині. У 2014-му в Попасній Толя був на крок від смерті, та Божа рука захистила його від “Граду”.

25 лютого 2022 р. знову прийшла повістка. Анатолій без вагань пішов на захист України. Воював на Херсонщині. Дружина не поспішав відкривати, де він. І на питання в телефонній розмові “де ти?” відповідав: “На кавунах”. Друзі запитували в його дружини: “Чи справді Толя в себе на полі кавуни посадив?”

У серпні 2022 р. на Херсонщині він ледь не загинув від вибуху міни. Та доля знову вберегла його.

Напередодні широкомасштабного вторгнення Олена вишила дві сорочки одного кольору: для чоловіка і для себе, щоб у червні разом піти на випускний вечір сина. Та, на жаль, він не встиг одягнути нової сорочки – загинув 23 лютого 2023 р. під м. Первомайськом на Донеччині.

Коли він востаннє повертався додому, величезний живий ланцюг людей – від Тульчина і до Ямполь – схилили коліна. Тульчин, Вапнярка, Томашпіль, Комаргород, Клембівка та Ямпіль – скрізь були його колеги і вдячні земляки. У день похорону вулиці рідної Клембівки не могли вмістити потоку людей, які прийшли попрощатися із щирим другом та побратимом.

Вічна слава Тобі, захиснику!

Надія ВІННИК, Історичний клуб “Холодний Яр”

констатував, що “Росія убиває людей в Україні за сам факт, що вони українці, за українські погляди”.

У Генштабі ЗСУ заявили, що розстріл беззбройного полоненого є свідченням нехтування Росією норм міжнародного гуманітарного права і звичаїв війни.

13 березня Президент України підписав Указ про нагородження Олександра Мацієвського званням Герой України з удостоєнням ордена “Золота Зірка” (посмертно).

Вічна слава!

Роман КОВАЛЬ

ГЕРОЇВ ХОВАЛИ ПІД ЗВУКИ ПОВІТРЯНОЇ ТРИВОГИ

Остання дорога “Непийпива”, “Святоші”, “Тарасія” та “Аполлона”. Я вперше бачила, як ховають одразу кількох бійців, та й ще під звуки сирен.

7 березня на Майдані Незалежності в Києві збиралася сила-силенна людей. Вони прийшли вшанувати 4 козаків-диверсантів, які сіли “бавовну” на території РФ.

Заливалася сльозами, коли переглядала фотографії, особливо ті, що на цвинтарі.

З цієї четвірки я знала лише Максима “Непийпива”. Сильне і світле враження залишили батьки наймолодшого учасника цієї хороброї четвірки – 19-річного Богдана Лягова (“Аполлона”). Мама Марина розповіла мені, що Богдан був не лише єдиною дитиною в родині, а й довгоочікуваною. Тільки через 10 років Бог дав їм дитину, яку вони так і назвали – Богдан. А росіяни забрали життя їхнього сина.

Поспілкувалася із мамою Юрія Горювця – як боляче було бачити її горе!

Обійняла маму Максима Михайлова. Взяти її номер телефону, щоб переслати газету з моєю публікацією про її сина. Тепер ці люди в мене в друзях та в моїх серцях. Горе зріднило нас. Плачу з ними та прошу сил для них жити далі.

Мене дуже вразило, з якою гідністю трималися батьки, а коли батько Богдана Лягова в останні секунди прощання сказав своєму синові, як він пишається ним та дякує за все... Мені здається, я нічого подібного не бачила у своєму житті – за своєю потужністю, за своєю щирістю, величністю, трагічністю та шляхетністю.

Усі ці дні після похорону рука не піднімалася написати цей допис, у такому стресі я була і переживаю його досі... Не можу забути оці викопані кілька могил підрад...

Коли йшла додому, вже темніло, але я не могла не провідати могили моїх друзів – Олега Куцина, Андрія Жованика, Тамари Здоровецької. Поряд з ними поховані Денис Монастирський та його побратими. Символічну могилу Міхновського прибирала вже в сутінках.

Цвинтар стає для мене все ближчим...

Світла пам’ять, честь, слава та шана Максимові Михайлову, Тарасові Карпоку, Богданові Лягову, Юрієві Горювцю та всім, хто поклав своє життя за нашу свободу.

Нехай Бог покарає винних! А безцінний подвиг наших козаків хай буде ненамарним!

Надія ВІННИК

“ХОТІВ ЗАГИНУТИ З ЧЕСТЮ”

Олександр, напевно, знав, що його розстріляють, – недаремно ж москалі змусили його покидати могилу. Про це свідчить яма, біля якої стояв Олександр, і лопата на землі.

Але він хотів загинути з честю. І коли почув “снімай ево”, подивився з презирством у вічі катам свого народу і з викликом видихнув: “Слава Україні!”

Москалі одразу пустили черги в голову і плечі. Кат зі злістю вигукнув: “Сдохні, сука!” Москаль обурився, що українець любить Україну...

Трагедія сталася 30 грудня поблизу м. Соледача Бахмутського району Донецької області.

Олександр Ігорович Мацієвський – снайпер 163-го батальйону 119-ї Окремої бригади ТРО Чернігівської області. Сподіваємось, що він не одну московську тварюку відправив до чортів у зуби.

Народився Олександр 10 травня 1980 р. в Кишиневі. У 2008-му з дружиною та сином переїхав до Ніжина. Добився українського громадянства (від молдовського не відмовився).

24 лютого 2022 р. пішов до Ніжинського військкомату. Спочатку

до війська не взяли, тож допомагав споруджувати укриття, вартував на блокпосту, готував пляшки із запалювальною сумішшю... І знову звертався до збірного пункту.

11 березня його нарешті зарахували до 163-го батальйону тероборони. У листопаді підрозділ передислокували в район Бахмута, а через місяць – ближче до Соледача.

Напередодні Нового року, 30 грудня, його роту направили до села Красна Гора. Район уже зайняв ворог. У тому бою Олександр був з автоматом. Разом із чотирма товаришами обороняв фланг. Під час 12-годинного бою його рота успішно відбила атаки ворога. Але було втрачено зв’язок із групою Мацієвського...

У лютому тіла Олександра та двох його побратимів повернули додому. 14 лютого козака поховали на кладовищі в Ніжині.

Розстріл росіянами беззбройного полоненого викликав хвилю засудження в багатьох країнах світу. Сотні тисяч користувачів опублікували на своїх сторінках фото і відео українського воїна перед розстрілом. Президент України

ВОЛОДИМИР СВЯТНЕНКО

(19.04.1969, м. БРУСИЛІВ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛ. – 19.03.2023, КИЇВ)

ної премії імені Василя Юхимовича (2018), переможець конкурсу "Краща книга року Житомирської області" в номінації "Мій край" 2016 і 2017 років. Ось відгуки людей, які знали Володимира...

Ірина Головай: "Боляче вірити цій сумній звістці, адже Володимир Святненко – це світло і Праця, Любов до всього рідного... Дуже багато зробив для Брусилівщини й України цей неповторний Душі Чоловік. Його добрі справи навіки лишаються нам і нащадкам".

Тамара Коваль: "Невблаганна смерть забирає кращиків... Але жити-муть вічно в пам'яті земляків його книги про рідний край, його історію".

Ірина Красуленко: "Він був людиною з великим чуйним серцем! Він був справжнім українцем! Залишив цей світ... А по собі залишив слід, який буде вписано в історію Брусилівщини золотими літерами. Його титанічна праця – безцінний спадок для земляків! Сум, біль втрати і невимовний жаль".

Наталія Куліш: "Дуже талановита, щира людина".

Олександр Михайлик: "Це неправна втрата для Брусилівщини і всієї України. Добре його знав – це був справжній подвижник, який стільки зробив для дослідження минулого Брусилівського краю! І так рано пішов, у розквіті сил та творчих планів... Адже він планував видати ще декілька томів книг «Брусилівщина в іменах». З ним так цікаво було спілкуватися про минуле Брусилівщини, адже ми з ним земляки".

Святі земляки своїх не покидають... А для того, щоб нащадки не

забули про Володимира Святненка, треба у Брусиліві поставити йому пам'ятник, перейменувати площу чи вулицю, створити краєзнавчу премію його імені.

Про мою книгу "Житомирщина в боротьбі" Володимир Святненко писав: "Автор не хоче, аби його герої вмерли (в прямому і переносному значенні цього слова), тому для кращого збереження образів описує їхню зовнішність, поведінку, манеру спілкування". І це правда!

Я знав про важку хворобу Володимира – він розповів мені про це в телефонній розмові. Я зрозумів, що він приречений, але дуже не хотів, щоб він помирав!

Радію, що книги, які Володимир залишив для нас, продовжуватимуть його життя і розквіт нашого з ним спілкування. А я ще пам'ятатиму його рецензію, одну з найкращих на мої книги. "Почуття власної гідності героїв книжки, – писав він, – мотивують на вчинки, що виходять за межі звичайного, загальноприйнятого, і викликають у читачів щире захоплення, подив і бажання наслідувати".

Таке ж захоплення викликав і Володимир, який, будучи довгі роки прикутий до інвалідного візочка, невтомно творив українську культуру, популяризував свої і своїх однодумців книжки, повертав Україні славні імена своїх земляків.

Вічна пам'ять!

Роман КОВАЛЬ,
Історичний клуб "Холодний Яр"
Київ, 19 – 20 березня 2023 р.

МОВЧИ ПЕРШИМ, ГОВОРИ ОСТАННІМ

1. Бережи національні святині, як твердині духу народу нашого.
2. Не говори вголос про Велике, твори його мовчазно.
3. Сприймай кожну перепону на своєму шляху як спонуку до успіху, як стимул до самовдосконалення.
4. Смійся з людьми, а не з людей.
5. Не суди іншого, поки не побував на його місці.
6. Навіть там, де немає людей, намагайся бути людиною. Особливо віч-на-віч із природою.
7. Хочеш мати гарні стосунки з людьми – менше з'ясовуй з ними стосунки.
8. Йдеш із життя – згадай, для чого приходив.
9. Завойовуй друзів не лестощами, а щирими словами любові.
10. Не бійся програти, бійся змиритися з поразкою.
11. Коли негідники з тобою погоджуються, подумай, а чи правий ти.
12. Примножуй наполегливістю свої можливості.
13. Вір у свій шлях більше, ніж у його мету.

14. Втішай того, хто в скорботі, не повчаючи його.
15. Частіше дякуй друзям – більше буде приводів для подяки.
16. Мовчи першим, говори останнім.
17. Працюйте для нащадків, не відпочиваючи для сучасників.
18. Не має ворогів той, кого зневажають.
19. Лише усвідомивши свою місію, людина стає собою. І нація теж.
20. Лежачого ворога не б'ють, його добивають.
21. Іноді героїзм полягає в тому, щоб називати речі своїми іменами.
22. Нація, яка сміється над своїми недоліками, швидше їх позбувається.
23. Програма-мінімум – європейська Україна; програма-максимум – українизувати Європу.
24. Слава, яку ти приніс Батьківщині, принесе тобі відпущення гріхів.
25. Найславетніші сторінки нашої історії написані кров'ю ворогів наших.

Андрій КОВАЛЬ, історик

ГАРНА НОВИНА ІЗ ДРОГОБИЧА

перейменувала її на вулицю Юрія Горліса-Горського, поручника Армії УНР, автора роману "Холодний Яр", на якому виховано ціле покоління борців.

Щиро кажучи, ми здивовані опором нашої ініціативи, який виник у Галичині. Все ж таки це не Донбас! Та не триматимемо зла – прикру помилку виправили самі ж галичани.

Подяка за підтримку Інституту українознавства ім. Івана Крип'якевича та Інституту національної пам'яті! Особлива подяка козакиві Історичного клубу "Холодний Яр" Любомирові Хамуляку! Друже Любомире, тепер пропильнуйте, щоб таблички з іменем дорогої нам людини були вивішені на вулиці, де Ви мешкаєте і якою ми знову приїдемо до Вас у гості!

Роман КОВАЛЬ, Історичний клуб "Холодний Яр"
На світліні – Юрій Горліс-Горський.

КІЛЬКА КРОКІВ ДО ВІДНОВЛЕННЯ СПРАВЕДЛИВОСТІ

Згідно з пропозицією Історичного клубу "Холодний Яр" Кременчуцька міська рада у 2022 р. змінила назви вулиць на імена старшин Армії УНР, зокрема пров. Валерія Брюсова на пров. Антіна Куцинського, вул. Лейтенанта Шмідта на вул. Івана Нагнибиди, пров. 2-й Макаренка на пров. Леоніда Николаєнка, проїзд 2-й Макаренка на проїзд Івана Калиновича,

вул. Цюлковського на вул. Миколи Татарулі. Жаль, що не враховано інші пропозиції. А їх було чимало. І всі конструктивні.

Козакам і старшинам Армії УНР слава!

Роман КОВАЛЬ, Павло СТЕГНІЙ,
співатори звернення до Кременчуцької міської ради

КОЗАК І ЙОГО ДРУГ "JAVELIN"

В одному з лютевих боїв біля м. Мар'їнки на Донеччині десантник 79-ї Окремої десантно-штурмової бригади знищив 8 одиниць бронетехніки противника – 5 танків та 3 БМП. Військовослужбовець протитанкового резерву здійснив це за дружньою допомогою американ-

ського протитанкового комплексу "Javelin".

Справу довершила артилерія бригади, яка спалила ще 4 БМП ворога. А ще десантники влучним вогнем завдали втрат російській піхоті.

Козакам і їхнім американським друзям слава!

КНИЖКОВА КРАМНИЦЯ "ОТАМАНІЯ"

Книги Історичного клубу "Холодний Яр" можна придбати через крамницю "Отаманія".
Ось тут: <http://otamania.in.ua>

Редактор Роман Коваль

Верстка
Анна Воловник
Коректор
Надія Овчарук

Інформаційне забезпечення
Микола Владзімірський,
Владислав Карпенко,
Люба Криворот

Технічний директор
Максим Селюзкін

Адреса для листування
03049, Київ, вул. генерала
Геннадія Воробйова (Кур-
ська), буд. 202, пом. 14.
Тел./факс: 242-47-38
kovalroman1@gmail.com
ФБ: Roman Koval

Редакція залишає за собою право редагувати та скорочувати тексти.

Видання зареєстровано 28.12.1993 р. у Державному комітеті України у справах видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження.

Серія КБ №325.
Наклад 1000 примірників.
Видруковано 27.03.2023 р.
ТОВ "Прес Корп'юшн Лімітед"
Номер замовлення 2310303

Засновник Роман Миколайович Коваль

НАВІЩО РОСІЇ МІНІСТЕРСТВО ЗАКОРДОННИХ СПРАВ?

У роки моєї молодості побував такий анекдот. У вірменського радіо запитують: "Яка найагресивніша країна у світі?" – "США", – відповідає вірменське радіо. "А чому?" – "Бо США втручаються у внутрішні справи СРСР у всіх точках земної кулі".

Читаю висловлювання російських посадовців і щораз переконуюся, що і в сьогоденній Росії внутрішні справи, точніше як у тому анекдоті, не обмежуються власною територією.

Не сподобалося заступнику голови російського Радбезу Медведєву, що Міжнародний кримінальний суд видав ордер на арешт Путіна, от він і закликав прихильників Трампа вийти на вулиці і "знищити тиранію Вашингтона". А що своїм закликом він втручається у внутрішні справи США, колишній голова уряду РФ і чинний голова керівної партії "Єдина Росія" та ще й юрист за фахом не переймається.

А колишній депутат Держдуми, директор Центру дослідження країн Близького Сходу та Центральної Азії Семен Багдасаров в ефірі російського телебачення запропонував скористатися ситуацією в ослабленій землетрусом Туреччині й вигнати її із Середньої Азії (так у РФ іменують Центрально Азію) та Південного Кавказу, зменшити її вплив в Україні

і "повернути" (!), за версією Багдасарова, "ісконно руській" Константинополь. Щоправда, коли Константинополь був російським, Багдасаров не уточнив.

От і думаєш після цього: ну навіщо РФ міністерство закордонних справ? Створили б якусь структуру в міністерстві внутрішніх справ, та й по всьому. Адже справи цілого світу для Росії внутрішні: хоч би що десь відбувалося, їй до всього є діло.

А тим часом поки що не приєднане до МВС зовнішньополітичне відомство РФ теж не пасе задніх. Невтомна, як зараз прийнято казати, борчиня з русофобами Марія Захарова раптом заповзлася захищати молдовську мову від... молдован.

Не сподобався Захаровій ухвалений парламентом незалежної країни законопроект, який передбачає заміну в конституції та інших законодавчих актах поняття "молдовська мова" на "румунська". І метнулася речниця російського МЗС у хащі невідомого їй мовознавства: "В історичній лінгвістиці давно встановився консенсус щодо молдовської та румунської мов", – вичавила із себе розумну фразу Маша, але на тому не спинилася, а приділила питання ще кілька наукоподібних абзаців – благо, читачі сторінок МЗС РФ такі ж обізнані, як і сама Маша.

Коментарю Захарової, звичайно, далеко до роботи товариша Сталіна "Марксизм і питання мовознавства", але напрямком на підміну понять взято правильний. Не вдаватимусь у лінгвістичні подробиці, скажу лише, що за давньою традицією свого відомства речниця російського МЗС промовчала про те, що в Декларації незалежності Молдови 1991 року використовується термін "румунська мова". Згодом, в ухваленій 1994 року Конституції (стаття 13) – "молдовська", а у 2013 році Конституційний суд Молдови ухвалив рішення, згідно з яким Декларація про незалежність має пріоритет над Конституцією, закріпивши в такий спосіб термін "румунська мова".

Тобто законопроект, який так обурив уособлену Захаровою Москву, просто має привести термінологію у відповідність до рішення Конституційного суду.

Яке Москові до цього діло? Ще й яке! Адже термін "молдовська мова" живиться в підтримуваний Московією самопроголошений ПМР. А перехід на термін "румунська" – крок у напрямку "геть від Москви", і там це розуміють.

Мусять зрозуміти нарешті і глобальність претензій Москви ті світові лідери, які досі плекають щодо Росії ілюзії...

Сергій БОРЩЕВСЬКИЙ

"ЗБУДЖУЮТЬ ГЛИБОКІ ПАТРІОТИЧНІ ПОЧУТТЯ"

Нарешті здійснилася моя мрія. Я отримала безцінні книги про Миколу Міхновського, полковника Петра Болбочана, Рената Польового, "подебрадців". Який це неоціненний скарб! Які люди ожили перед нами! Це наша національна гордість, творці нашої незалежності! Жаль, що майже всі вони спочивають у чужих землях.

"Ох, якби воскресли, встали хоч на днину, Чи ж таку б ми мали нині

Україну?!" – писав наш краєнин Іван Павліха.

Щира подяка Романові Ковалю, організаторові творчих починань, і всім його співпрацівникам. Ваші книги допомагають нам пізнати заборонену і трагічну історію нашу, збуджують у читачів глибокі патріотичні почуття.

Чудове оформлення книг і доступний шрифт так і ваблять до себе.

Яке щастя, що маємо таких митців, як Роман Коваль. Яка працездатність і цілеспрямованість цієї людини!

Спасибі за "Незбориму націю"! Чекаю її з нетерпінням і читаю з любов'ю. Хай здоровиться Вам для подальших звершень!

Марія СИДОРЕНКО, ваша давня читачка
Бібрка, Львівщина

ЧЕРЕЗ "НОВУ ПОШТУ" МОЖНА ПРИДБАТИ

Видання Історичного клубу "Холодний Яр" можна придбати через "Нову пошту" і "Укрпошту", переказавши кошти на картку ФОП Р. М. Ковалю у Приватбанку 5169 3305 3001 3009 (якщо переказуєте з ПриватБанку, а якщо з іншого банку, то ось дані: ІПН/ЄДРПОУ одержувача Коваль Р. М. ФОП 2164918550. Розрахунковий рахунок: UA 333052990000026005026800055), а у випадку пожегертв – на картку Р. М. Ковалю у Приватбанку 5168 7554 4667 0339.

Переславши гроші, просимо через електронну пошту kovalroman1@gmail.com або вайбер +38066-211-41-85 замовити книжки, вказавши куди і кому надсилати книжки.

Номери телефонів для довідок: 067-726-30-36, 066-211-41-85, 044-242-47-38.

Ось ціни без вартості пересилки: "Полковник Болбочан" Р. Ковалю і Ю. Юзича – 300 грн.

"Коростишів у боротьбі за УНР. 1917–1921 рр." Р. Ковалю. – 175 грн.

"Микола Міхновський: спогади, свідчення, документи" Р. Ковалю і Ю. Юзича – 550 грн.

"Батькам скажеш, що був чесний" Романа Ковалю – 400 грн.

"Жінки у Визвольній війні: історії, біографії, спогади. 1917–1930" Романа Ковалю – 350 грн.

"Сумщина в боротьбі" Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича – 350 грн.

"Здолати Росію" Р. Ковалю – 300 грн.

"Яків Орел-Гальчевський: боротьба і філософія боротьби" Романа Ковалю – 100 грн.

"Житомирщина в боротьбі" Романа Ковалю – 300 грн.

"Подебрадський полк" Армії УНР Р. Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 2) – 150 грн.

"Подебрадський полк" Армії УНР Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 3) – 350 грн.

"Крізь павутиння змосковщення" – 150 грн.

"Історія України-Русі" Миколи Аркаса – 175 грн.

"Тиха війна Рената Польового" Романа Ковалю – 300 грн.

[HTTP://NEZBORIYMA-NACIYA.ORG.UA/](http://NEZBORIYMA-NACIYA.ORG.UA/)

"Незборима нація" – газета для тих, хто хоче знати історію боротьби за свободу України